

ՌԻՍԱԿՈՐԻՉ

ԿԵՂԵՑԻՆ ՏԱՆ ՄԷՋ

Գ. ՏԱՐԻ, ԹԻՎ 6, Մայիս 2020

ԳԱՆԱՏԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

28 Մայիս, 1918 և 28 Մայիս, 2020:
102-րդ ամեակ Անկախ Հայաստանի
Առաջին Հանրապետության:

Հայ ժողովուրդը արդար իրատունքը ունի ուրախանալու, տոնախմբելու և յաղթական իր երթը շարունակելու: Վեց հարիւր և ասելի տարիներու ընդմիջումէն ետք, մեր ժողովուրդը վերստին տէրն է հայոց պետականության:

Ճիշդ է, որ մեր ժողովուրդը ցեղասպանության ենթարկուեցաւ Արևմտահայաստանի մէջ, թուրքը փորձեց Արևմտահայաստանի հայութիւնը բնաջինջ ընել, սակայն, հայ ժողովուրդը, Քրիստոսի Յարութեան օրինակով յարութիւն առաւ և վերստին կեանքին նայեցաւ, վերընձիղելով իր կամքը, ուժն ու կորովը: Յարութիւն մը, որ

լինելութեան, գոյութեան, ապրելու կամ մեռնելու, մահուան կամ ազատութեան խնդիր էր: Մեր ժողովուրդը Արամներու, Դրօսներու, Նժդեհներու և Գարեգիններու առաջնորդութեամբ կրցաւ ոգևորուիլ և կեանքին նայիլ՝ ապրելու, ապրեցնելու և յաւերժացնելու համար հայկազնեան ազգը:

1918 թուականի Մայիս 28-ին Էջմիածնի զանգերու դօղանջին ներքոյ, մեր ժողովուրդը մէկ բռունցք դարձած, Արարատեան դաշտ իջաւ պայքարելու, մէկ խօսքով՝ Սարդարապատի, Ղարաքիլիսայի և Բաշ-Ապարանի գոյամարտին, աշխարհական թէ եկեղեցական, տարեց թէ երիտասարդ, կին թէ տղամարդ, բոլորը միասին ու միակամ եկան հաստատելու, որ մենք մեր յոյսը ուրիշին վրայ չենք դնել, այլ՝ Աստուծոյ ու մեր սեփական զօրութեան՝ մեր միասնականութեան վրայ:

Երևանի երկնականարին ծածանեցաւ Եռագոյնը՝ հայկական պետական դրօշը, և մեր ժողովուրդը կրցաւ տէրը դառնալ և կառչած մնալ իր հողին, արժէքներուն, սրբութիւններուն ու արժանապատուութեան:

Այսօր մեր ժողովուրդը, ի Հայաստան և ի սփիւռս աշխարհի, նոյն պատգամը պարտաւոր է լսել՝ կառչած մնալու մեր նահատակներու արիւնով շաղախուած հողին, կառչած մնալու մեր արմատներուն, մեր անժամանցելի գանձերուն և սրբութիւններուն:

Նայինք անցեալին, մեր հերոսներու ոգիին, ապրինք այսօրը և կերտենք վաղուան մեր պայծառ ապագան՝ մեր յաղթական ապագան, այլապէս ինչ իմաստ ունի հայրենիք, հող, անկախութիւնն ու անկախ պետականութիւնը:

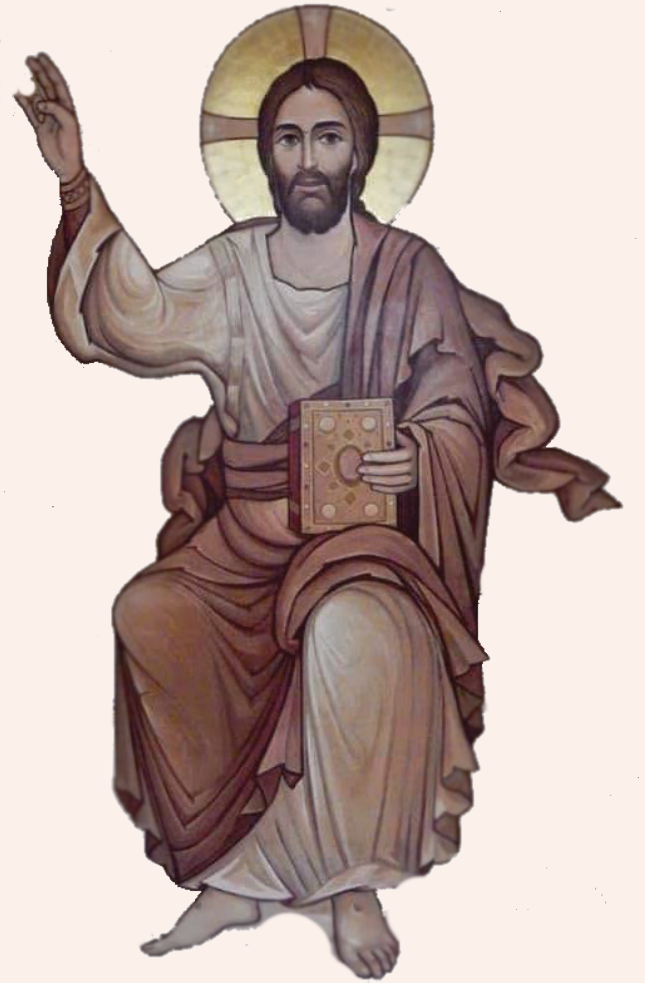
Իմ մաղթանքս է, որ մեր ժողովուրդը այս գիտակցութեամբ յաղթանակներ ապահովէ՝ բռնցկացած արժանապատի կեցուացքով:

Այսօրուան փոքրիկ Հայաստանը դառնայ տեսլականը մեր վաղուան ազատ, անկախ ու ամբողջական Հայաստանին, որպէսզի այս անգամ, բանաստեղծին բառերով՝ Արարատի լեռան վրայ ծածանուի «արիւնէն ծորած երիզ մը կարմիր, երկնքէն պոկուած կտոր մը կապոյտ, և հասուն հասկերու շողը՝ նարնջագոյն, և վեց դարերու խաւարին վրայ՝ դրօշը եռագոյն»:

- Փառք Մայիս 28 կերտող մեր հերոսներուն:
- Խունկ ու աղօթք մեր նահատակներուն:
- Յաւերժ փառք ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ու ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ:

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Յիսուսի առաջին ու վերջին գործը եղաւ Աստուծոյ կամքը կատարել. «Ո՛չ թէ իմ կամքս, այլ քու կամքդ թող ըլլայ» (Ղկ 22.41): Իսկ Աստուծոյ կամքն է՝ «որ չկորսնցնեն ո՛չ իսկ մէկը բոլոր անոնցմէ՝ որ ինձի տուաւ» (Յհ 6.39):

Յիսուս իրեն եկողը կը դատիարակէ, կը սորվեցնէ, կը բժշկէ, յալիտենական կեանք կու տայ անոր, այլ խօսքով՝ իր ողորմութեան արժանի կը դարձնէ՝ փրկութեան հասցնելով զայն:

Քրիստոսի հետ քալելու, Իրնով ապրելու, իր մարմինն ու արիւնը ճաշակելու և խմելու պսակը պիտի ըլլայ մեր յարութիւն առնելը և յալիտենական կեանք ունենալը: Եւ այս հրաւերը ուղղուած է բոլորին անխտիր, բոլոր անոնց՝ որոնք կը տեսնեն Որդին և կը հաւատան անոր:

Տեսնել Որդին կը նշանակէ՝ Աստուծոյ կամքը իմանալ և կատարել:

Ա՛յս է ահաասիկ բարի լուրը, ատեփսը, այն՝ որ մինչ առաջին Ադամին անհնազանդութեամբ կեանքի ծառի ճամբան փակուեցաւ մեր դիմաց, երկրորդ Ադամին՝ Քրիստոսի բերած շնորհքովը այդ ճամբան ահա կրկին կը բացուի բոլորիս առջև:

Տեսնել Յիսուսը, կը նշանակէ բաց սրտով ընդունիլ Աստուծոյ տուած ատեփսը, սորվիլ Անկէ, հաւատալ Քրիստոսի:

Ս. ԶԱՏԻԿԷՆ ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

Զատիկէն մինչև Հոգեգալուստ երկարող շրջանին մէջ նշուող յիսուն օրերու տօները Տէրունի տօներ են, որոնցմէ վերջինը, յիսուներորդ օրը՝ Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեան տօնն է։ Հոգեգալուստը Քրիստոնէութեան գլխաւոր տօներէն մէկն է, որ յիշատակումն է առաքեալներուն վրայ Սուրբ Հոգիի իջման։

«Յանկարծ սաստիկ հովի մը սուլոցին պէս ձայն մը հնչեց երկինքէն և լեցուց ամբողջ տունը, ուր նստած էին։ Յետոյ անոնք տեսան հրեղէն լեզուներ, որոնք տարածուեցան և հանգչեցան իւրաքանչիւրին վրայ։ Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան և սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար»։ (Գրծ. 2: 2-4)

Ըստ Նոր Կտատակարանին, այս իրադարձութիւնը տեղի ունեցած է Յիսուս Քրիստոսի Յարութիւնէն 50 օր ետք։ Հետևաբար, Եկեղեցին ալ այս հրաշալի դէպքը կը յիշատակէ Սուրբ Յարութեան տօնի 50-րդ օրը (Մայիս 31)։

Հոգեգալստեան այս սքանչելի դէպքէն վերջ, Քրիստոսի առաքեալները, Սուրբ Հոգիի շնորհներով լեցուած, կը մեկնին աշխարհի զանազան երկիրները՝ Տիրոջ Աւետարանը քարոզելու համար։

Առաքելոյ աղանոյ.
*Իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց.
 Ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
 հրազինեաց անկիզելի զաշակերտսն.
 մինչդեռ նսարէին ի սուրբ վերնասարանն։*

Աննիթական աղանի.
*անքննելի որ քննէ գիտրս Աստուծոյ.
 զոր առեալ ի Հօրէ պարմէ
 զառաւոր և զմիսանգամ զպրտարն.
 զոր քարոզեցին համագոյական։*

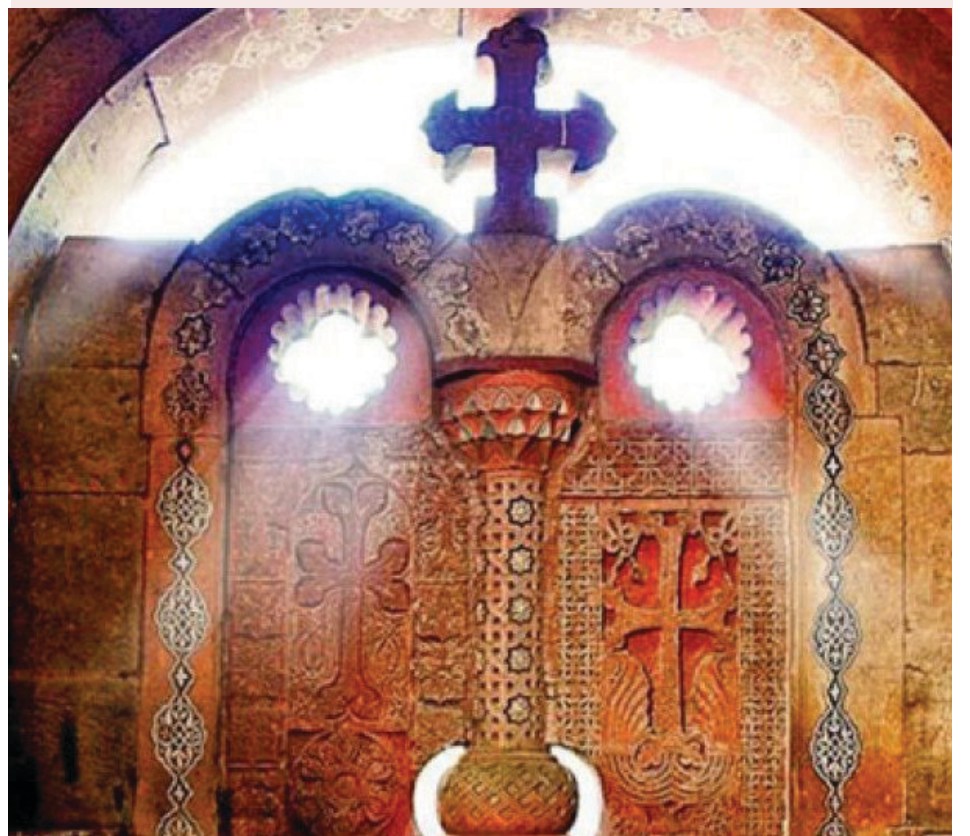
Օրհնութիւն ի բարձունս.
*եղողին ի Հօրէ Հոգւոյն Սրբոյ.
 որով առաքեալքն արբեցան
 անմահական բաժական.
 և հրախրեցին զերկիրս ի յերկինս։*

ԵՐԵՒՈՒՄՆ Ս. ԽԱԶԻ

Ս. Զատիկին յաջորդող չորրորդ Կիրակին (Մայիս 10), Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը յիշատակէ Սուրբ Խաչի Երևման տօնը։

Այս տօնը յիշատակութիւնն է պատմական դէպքի մը՝ 7 Մայիս 351-ին, Կիրեղ Երուսաղեմացի հայրապետին օրով, Մեր Փրկիչին՝ Յիսուս Քրիստոսի խաչի նշանի երևման։ Ըստ աւանդութեան, այդ օրը, Երուսաղեմի երկնակամարին վրայ երևցած է լուսաշող Ս. Խաչը, որ կը տարածուէր Գողգոթայէն մինչև Չիթենեաց լեռ։

Այս դէպքին ականատես եղած են Երուսաղեմի մէջ բնակող քրիստոնեաներն ու այլ դաւանանքներու ու կրօններու հետևող մարդիկ։ Խաչի պայծառ երևումէն արեգակը մթազնած է, բոլորը շտապած են եկեղեցի, աղօթած են առ Աստուած՝ այս մեծ շնորհքին արժանացած ըլլալու համար։ Հրաշքին շնորհիւ շատեր հաւատացած են Յիսուսին, մկրտուած են և անդամագրուած՝ Քրիստոսի Եկեղեցոյ։

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՄԻ

Համբարձումը Հայց. Առաքելական Ս. Եկեղեցոյ Տէրունի տօներէն մէկն է, որ շարժական տօն է և կը նշուի Քրիստոսի հրաշափառ Յարութենէն 40 օրեր ետք՝ Հինգշաբթի օրը (Մայիս 21):

Յարութենէն ետք, Յիսուս բազմաթիւ առիթներով երևցաւ իր աշակերտներուն. 40-րդ օրը, Ան իր 11 աշակերտներուն հետ Ձիթենեաց լեռ բարձրացաւ ու յայտնեց անոնց, թէ *«Երբ Ս. Հոգին իջնէ ձեր վրայ, զօրութեամբ պիտի լեցուիք ու իմ վկաներս պիտի ըլլաք Երուսաղէմի, Հրէաստանի եւ Սամարիայի մէջ մինչև աշխարհի ծայրամասերը»*: (Գրծ. 1:8)

Այնուհետև Քրիստոս երկինք բարձրացաւ և նստաւ Հօր աջ կողմը: (հմմ. Մարկոս 16:19)

Համբարձման տօնը նաև հայկական շատ ժողովրդական տօն մըն է. Ան կը պատահի ընդհանրապէս գարնան կէսերուն և առիթ կու տայ ժողովուրդին երթալու դէպի դաշտերն ու լեռները և զանազան խաղեր, մրցումներ ընելու, արական խումբերու համար, իսկ կիներուն ու աղջիկներուն սովորութիւնն է Համբարձման վիճակ քաշել և անով զուարճանալ, ինչպէս նաև զանազան երգեր ու պարեր կատարել: Տակաւին շատ մը գիւղերու և նոյնիսկ քաղաքներու մէջ այս սովորութիւնը կը մնայ և առիթ կու տայ ժողովրդական ասանդութիւններու յաւերժացումին:

ԱՂՕԹՔ՝ ՀԱՒԱՏՈՅ ՀԱՅՐ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉԻ

Օրինեալ է քու անբաւ մարդասիրութիւնդ, Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս: Ինչո՞ւ կը լքես զիս. եթէ մեղքերուս համար է, Դո՞ւն միայն առանց մեղքի ես, և անունդ իսկ անոխակալութեան ու մարդասիրութեան ցուցանիչ է:

Գթա՛մ ինձի, որովհետև Դո՞ւն միայն մարդասէր ես: Փրկէ՛ զիս, որ մեղքերու մէջ ինկած եմ, որովհետև Դո՞ւն միայն մեղք չունիս: Վերցնոր զիս անօրէնութեանս տիղմէն, որպէսզի յաւիտեան ընկղմած չմսամ հոն: Ազատէ՛ զիս թշնամիէս, որովհետև ան առիւծի նման կը մոնչէ, և կ'ուզէ զիս կլլել:

Արդ, Տէր իմ, Քո շանթահարող փայլատակումովդ կործանէ՛ անոր զօրութիւնը. թող վախնայ և խաւարին պէս ջքանայ Քո ներկայութենէդ, որովհետև ան տկար է և անզօր՝ դիմադրելու ո՛չ միայն Քեզի, այլ նաև ամէն անոնց՝ որոնք Քեզ կը սիրեն: Երբ խաչիդ նշանին զօրութիւնը կը տեսնէ՛ կը զարհուրի, և ամօթով կը հեռանայ բոլոր անոնցմէ, որոնք Քեզի կը դիմեն:

Այժմ, Տէր, փրկէ՛ զիս և կեանք տուր ինձի, որովհետև Քեզի՛ ապաւինեցայ: Այս նեղութենէն դուրս բեր զիս, որպէսզի չըլլայ թէ զիս յաւիտենական կորուստի մատնէ՛ նենգաւորը, որ ծածուկ հնարքներով հետս կը մարտնչի:

Դո՞ւն, որ տէրն ես խորհուրդներուն, և կը քննես սիրտերն ու միտքերը, զգուելի ու պիղծ խորհուրդներէն մաքրէ՛ սիրտս ու մտածումներս, որպէսզի յաւիտենական կորուստով ի սպառ չկորսուիմ:

Դո՞ւն, որ ամենակարող ես, գթա՛մ ինձի, ո՞վ իմ Աստուածս: Տնոր ինձի՛՝ մեղանչած հոգիիս՝ արտասուքի շնորհքը, որպէսզի լուամ անթիւ մեղքերս, և փրկուիմ չար հրեշտակներու ձեռքէն, որոնք անողորմ կերպով գեհե՛նի կրակին մէջ կը նետեն ամբարիշտը:

Փրկէ՛ զիս՝ ամբարիշտս, Քո ողորմութեանդ պարգևով: Զիս երանաւէտ դրախտէդ ներս ընդունէ՛ կատարեալ արդարներուն հետ: Ընդունէ՛ մեղաւոր ծառայիդ աղօթքները՝ բարեխօսութեամբը սուրբերուն, որոնք Քեզի հաճելի եղան, ո՞վ մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս, որ օրինեալ ես Հօրը և Սուրբ Հոգիին հետ, յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

ՌԻՍԱԲՈՐԻՉ

Հետևեցէ՛ք մեր աշխատանքներուն՝

Armenian Prelacy of Canada

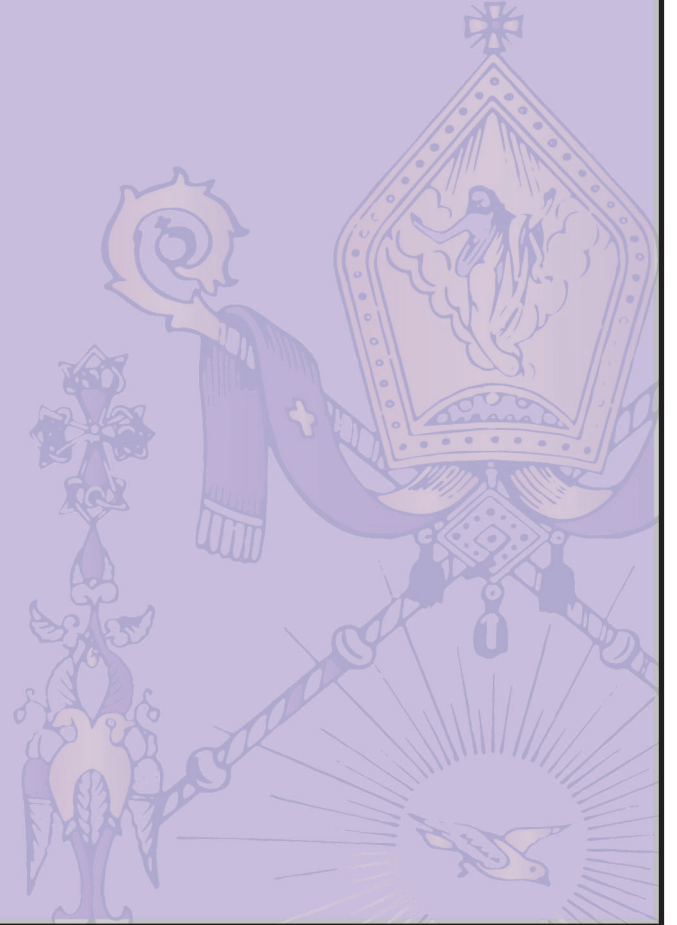
Armenianprelacyofcanada

Armenian Prelacy of Canada

www.armenianprelacy.ca

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Ինչ կ'ընէ Յիսուս յարութիւն առնելէն ետք: Ձեռքը որո՞ւ կը շարժէ:

Թուանշաններու յաջորդականութեամբ կէտերը միացո՛ւր, գիտնալու համար պատմութիւնը:

Կարդա՛ Յովհաննու Աւետարանի 21րդ գլխու 1-14րդ համարները:

